

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND
ØSTFOLD
Postboks 31
1891 RAKKESTAD

Vår ref.: 220380/2017 - 2017/11846

Deres ref.:
Dato: 13.12.2017

Partnerskap for naturrestaurering

Fylkestinget behandlet den 6. desember d. å sak om partnerskap for naturrestaurering/reetablring og fattet følgende vedtak:

- Det søkes iverksatt og etablert partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.
- Det tas kontakt med alle kommuner og andre fagmiljøer for å få innspill til aktuelle prosjekter.
- Prioritering av prosjekter med videre opplegg, behandles av Næringskomiteen i april 2018.

«De skisserte føringer» som det henvises til over, er som følger:

- Midlene skal benyttes til å restaurere eller reetablere/gjenskape biotoper av naturtyper som er i markert tilbakegang i fylket, for eksempel bekker, dammer og små våtmarker, kystlynghei, rikmyr, kalkrike enger, rike løvskoger og tørrbakker.
- Kulturminner/spor etter menneskelig aktivitet gir aktuelle biotoper en merverdi, for eksempel damanlegg, slått, lyngbrenning, beite.
- Prosjekter som er innovative og har overføringsverdi skal prioriteres.
- I størst mulig grad skal restaureringsbiotopene gjøres tilgjengelig for allmenheten, og midlene kan også benyttes til tilretteleggingstiltak.
- Prosjekter i naturfredete områder der staten har et særlig ansvar, gis ikke støtte.
- Tradisjonelle skjøtselstiltak for vilt og fisk som utsetting, foring, fugleholker m.m. holdes utenom.
- Utover overnevnte føringer bør vi ha en åpen bruk av midlene, dvs. ikke snevre inn kriterier for hva midlene kan brukes til.
- Prosjektene gjennomføres etter partnerskapsprinsippet; det kan være samarbeid med fylkesmannen og/eller kommunene, men også andre aktører som næringsorganisasjoner og frivillige organisasjoner eller grunneiere.
- Normalt bør fylkeskommunen gå inn med maks 50 % av totalkostnadene inkludert verdsetting av arbeidsinnsats.

Innhold og opplegg er nærmere beskrevet i vedlagte fylkestingssak.

Det inviteres til å komme med forslag til prosjekter som kan gjennomføres i 2018. Vi antar det kan være hensiktsmessig at kommunene trekker med lokale lag og foreninger i sine prosjektplaner.

For å kunne bli prioritert ved første behandlingsrunde i fylkestingets nærings- og kulturkomite den 11. april 2018, må forslagene være fylkeskommunen i hende innen 1. mars.

Nærmere opplysninger kan gis av fylkesbiolog Atle Haga, atle.haga@ostfoldfk.no, tlf. 970 38 865.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert av

Hilde Brandsrud
fylkesdirektør

Atle Haga
fylkesbiolog

Vedlegg:

Saksfremlegg fra fylkestinget 6. desember 2017.

Saksnr.: 2017/11846
Løpenr.: 185736/2017
Klassering: K21
Saksbehandler: Atle Haga

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
--------------	----------	----------------

Partnerskap for naturrestaurering - opplegg og videre fremdrift

Vedlegg

- 1 Innspill til Økonomiplanen. Restaurering/reetablering av naturtyper i Østfold

Bakgrunn for saken

Fylkestinget vedtok følgende i juni i år som del av vedtaket til Økonomiplanen 2018- 2021:

«Det etableres et restaurerings/reetableringsprosjekt i partnerskap med blant annet fylkesmannen og kommunene for å sikre og fremme biologisk mangfold. Kostnad kr. 1,5 mill.».

I fylkesrådmannens budsjettforslag for 2018 er midlene plassert på regionalt utviklingsfond.

Saken fremmes nå for å drøfte opplegg og videre fremdrift. Det tas forbehold om positivt budsjettvedtak i fylkestinget 7. desember.

Fakta

Til grunn for økonomiplanvedtaket ligger et omfattende notat utarbeidet av Miljøpartiet de Grønne:

«Innspill til Økonomiplanen. Restaurering/reetablering av naturtyper i Østfold», som følger som vedlegg.

Verdens bestander av pattedyr, fugl, fisk mm er halvert på bare 40 år, og også i Norge har antallet truede og sårbare arter økt markert i samme periode. Mye av årsaken er ødeleggelse og forringelse av leveområdene. Riktignok har miljøvernmyndighetene i mange år arbeidet systematisk med opprettelse av naturreservater, nasjonalparker mv, men mange mindre miljøtyper, såkalt restbiotoper, blir like fullt gradvis redusert. I Østfold gjelder det særlig bekker og dammer i kulturlandskapet, kystlynghei, rikmyr, kalkrike enger, tørrbakker og rike løvskogsteiger. Dette er alle svært artsrike miljøtyper både mht. planter og insekter, som igjen

er mat for annet dyreliv. I vedlagte notat omtales flere av disse restbiotopene med forslag til hva som kan gjøres i forvaltningssammenheng,

Fylkesrådmannens merknader

Fylkesrådmannen vil påpeke at naturrestaurering er et stort og omfattende arbeidsområde med mange aktører. Det er viktig at fylkeskommunen finner fram til og gjennomfører konkrete prosjekter som har stor nytteverdi og som ellers ikke ville blitt gjennomført. På dette grunnlag foreslår fylkesrådmannen følgende føringer for videre arbeid:

- Midlene benyttes til å restaurere eller gjenskape biotoper av naturtyper som er i markert tilbakegang i fylket, for eksempel bekker, dammer og små våtmarker, kystlynghei, rikmyr, kalkrike enger, rike løvskoger og tørrbakker.
- Kulturminner/spor etter menneskelig aktivitet gir aktuelle biotoper en merverdi, for eksempel damanlegg, slått, lyngbrenning, beite.
- Prosjekter som er innovative og har overføringsverdi skal prioriteres.
- I størst mulig grad skal restaureringsbiotopene gjøres tilgjengelig for allmenheten, og midlene kan også benyttes til tilretteleggingstiltak.
- Prosjekter i naturfredete områder der staten har et særlig ansvar, gis ikke støtte.
- Tradisjonelle skjøtselstiltak for vilt og fisk som utsetting, foring, fugleholker m.m. holdes utenom.
- Utover overnevnte føringer bør vi ha en åpen bruk av midlene, dvs. ikke snevre inn kriterier for hva midlene kan brukes til.
- Prosjektene gjennomføres etter partnerskapsprinsippet; det kan være samarbeid med fylkesmannen og/eller kommunene, men også andre aktører som næringsorganisasjoner og frivillige organisasjoner eller grunneiere.
- Normalt bør fylkeskommunen gå inn med maks 50 % av totalkostnadene inkludert verdsetting av arbeidsinnsats.

Fylkesrådmannen vil ikke foreslå at midlene lyses ut, men at det i første omgang tas kontakt med alle kommunene og fylkesmannen for å få innspill til aktuelle prosjekter.

Restaurering av Kalnesbekken med oppstart tidlig i 2018 er tenkt som et prøveprosjekt der målet er å åpne en meanderende bekk i et åpent kulturlandskap, noe som vil gi en naturlig vassdragsnatur og øke det biologiske mangfoldet.

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Det søkes iverksatt partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.
2. Det tas kontakt med alle kommuner og andre fagmiljøer for å få innspill til aktuelle prosjekter.
3. Prioritering av prosjekter med videre opplegg, behandles av Næring- og kulturkomiteen i april 2018.
4. Det tas forbehold om positivt budsjettvedtak i fylkestinget 7. desember 2017.

Sarpsborg, 17. oktober 2017

Anne Skau
fylkesrådmann

Hilde Brandsrud
fylkesdirektør

Komitelederens behandling

Ingen endring.

Komitelederens forslag til innstilling

1. Det søkes iverksatt partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.
2. Det tas kontakt med alle kommuner og andre fagmiljøer for å få innspill til aktuelle prosjekter.
3. Prioritering av prosjekter med videre opplegg, behandles av Næring- og kulturkomiteen i april 2018.
4. Det tas forbehold om positivt budsjettvedtak i fylkestinget 7. desember 2017.

Næring og kulturkomiteens behandling:

Tor Prøitz (H) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Høyre og Fremskrittspartiet:

Endring punkt 1: Det søkes iverksatt og etablert partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.

Votering:

Komitelederens forslag til innstilling med den foreslåtte endring ble enstemmig vedtatt.

Næring og kulturkomiteens innstilling 22.11.2017:

1. Det søkes iverksatt og etablert partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.
2. Det tas kontakt med alle kommuner og andre fagmiljøer for å få innspill til aktuelle prosjekter.
3. Prioritering av prosjekter med videre opplegg, behandles av Næring- og kulturkomiteen i april 2018.
4. Det tas forbehold om positivt budsjettvedtak i fylkestinget 7. desember 2017.

Fylkestingets behandling:

Saksordfører: Ingen

Det ble ikke framsatt endrings- eller tilleggsforslag.

Votering:

Næring og kulturkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fylkestingets vedtak 06.12.2017:

1. Det søkes iverksatt og etablert partnerskapsprosjekter for naturrestaurering i tråd med de skisserte føringer.
2. Det tas kontakt med alle kommuner og andre fagmiljøer for å få innspill til aktuelle prosjekter.
3. Prioritering av prosjekter med videre opplegg, behandles av Næring- og kulturkomiteen i april 2018.
4. Det tas forbehold om positivt budsjettvedtak i fylkestinget 7. desember 2017.

Følgende hadde ordet i saken: Erik Skauen, Johan Edvard Grimstad, Andreas Lervik, fylkesordfører Ole Haabeth og Mona Vauger.

Sarpsborg, 7. november 2017

Andreas Lervik
leder av Næring- og kulturkomiteen